Nagyvárad 1912. XVIII. évfolyam 157 szám. Vasárnap, julius 14.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 «
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ... 20 kor
Negyedévre ... 5 «
Vidékre postán szállitva:
Egész évre ... 24 kor.
Negyedévre ... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apácza-utcza 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadásáról vagy megőrzéséről nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Magyar föld idegen kézen.

Az a körülmény, hogy valaki a házam fedele alatt lakik, még nem bizonyitja azt, hogy az illető egyuttal barátom is. Teljesen ugyanez a dolog áll fenn a nemzetiségi lakosságra is, nem minden idegen ajku polgárt vallhat a nemzeti eszme, a haza igaz barátjának, aki a hazai földön talált hajlékot. Vakmerően nagy bizodalmunk van a magyar föld átalakitó erejében, amely sok Bach korszakbeli cserepárt nevelt igaz, magyar hazafivá; ámde sajnos bizalmunknak ez a nagy erőssége sem dönti meg azt az állitast, hogy Magyarorsaágon határozottan nemzetiségi veszedelem van. Vannak egyes vidékek, amelyek lakossága külső országokból várja az irányitást elhatározásához, tetteihez. De nem is csuda, hiszen existenciájuk idegen pénzen alapszik, kulturtörekvéseiket idegen források táplálják, tehát nem is csoda, ha a magyarságot megszeretni, a magyar állameszmét védeni és istápolni nem tudják.

Különösen az erdélyi részekben nagy a veszedelem, az oláhság terjeszkedése nap-nap után intenzivebb. Bankokat alapitottak külföldi fajrokonok anyagi támogatásával s ezek a bankok nem sajnálják a pénzt attót, aki izgat a magyar állameszme ellen, vagy aki egy-egy darabot könnyü szerrel megakar szerezni a magyar földből. Az izgatás ellen még van orvosszerünk, de nincs a földszerzési láz ellen. Itt az a döntő, kinek van pénze s akinek több van, az bizonyosan elkaparintja azelől az áruba bocsátott földet, akinek kevesebb a pénze.

Legutóbb a siófoki gyülésen hallottuk egy kiváló derék mágnásunk szájából azt a hiradást, hogy az erdélyi oláhok bankjaik segélyével a legutolsó 5 év leforgása alatt több mint 170.000 kataszträlis holdat szereztek meg a magyarságtól. Vannak falvak, amelyek valósággal elolláhosodtak, amelyekben ezelőtt az »Isten áldd meg a magyart« dallama hangzott, most pedig oláh nóta hangjai mellett lelkesedik és vidul mindenki. Valóságos nemzeti veszedelemmel állunk tehát szemben, amely nap-nap után nagyobbra nő, ha csak ugyanazokkal az eszközökkel nem vetünk neki gátat, mint amilyen eszközökkel felidézték azt. A földjétől senki sem válik meg szivesen. Földjét csak a viszonyok kényszeritő hatása alatt bocsátja áruba mindenki. A nemzetiségi bankok mint a hiénák lesik azokat a kényszeritő körülményeket és ahol csak egy darabka megszerezhető földet látnak, mohó éhséggel vetik rá magukat. Van azután rá gondjuk, hogy az igy megszerzett föld csakis megbizható nemzetiségi kezekbe kerüljön, olyan gazdáéba, aki az utasitást a román komitétől várja minden dolgához.

Az állam mindezt tétlenül nézi, persze a politika vizei zavarosok, emiatt késik a már régóta sürgetett nemzeti birtok politikai törvények megalkotása s e törvények hiányában az állam nem is tesz semmit az idegen ajkuak földszerzésében rejlő nemzeti veszedelem meggátolására.

Ámde vajjon a társadalomnak is tétlenül kell-e néznie a nemzeti eszme ellen irányuló ezt a támadást? Az állam utóvégre szuronyokkal fog tudni uralkodni akkor is, ha minden talpalatnyi földet ellenséges érzületü nemzetiségek tartanak megszállva. Igaz, hogy nem sokáig. Amde vajjon a magyar társadalom a nemzetiségek ilyen lázas birtokszerzése után megtudja-e tartani eddigi fölényét s nemzeti irányát akkor, ha kivész lábai alól a legbiztosabb talapzat, a mely nemcsak ápol és eltakar, de valósággal éltet mindannyiunkat a hazában: a szántóföld.

Gróf Bethlen István Siófokon a magyar gazdatársadalom és a hazafias magyar sajtó figyelmét hivta fel meggyőző szavakkal a nemzetiségiek terjeszkedésére s ezektől kér s ezektől vár is segélyt ennek a nagy veszedelemnek a meggátolására. Erősen hisszük, hogy segélytkérő szavával nem is fog csalódni, mert Magyarországon mindig ugy volt, hogy amikor az állam nem tudta, vagy nem akarta teljesiteni kötelességét, a társadalom összetartása és a sajtó mindenhova elhallatszó szava figyelmeztette sőt kényszeritette a nemzeti érdekek megvédésére.

Fülepp Kálmán kitüntetése. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Fülepp* Kálmán Budapest volt főpolgármesterének kiváló szolgálatai elismeréséül a Ferenc József-rend középkeresztjét a csillaggal adományozta.

A tüdőszanatórium épitése.

Alig két évi csendes, zajtalan, de annál áldásosabb müködés után a nagyváradi tüdővész ellen védekező egyesület oda fejlődött, hogy már kiirhatja a pályázatot egy nagyobb, 50—60 beteg állandó, téli, nyári elhelyezésére szolgáló szanatórium épitésére. Ily rövid idő alatt ilyen fényes eredmény csak azzal a buzgó, az emberszeretet magasztos eszméjétől áthatott müködéssel érhető el, amelylyel az egyesület vezetői és választmánya felkarolták a szegény tüdőbetegek ügyét.

Az egylet választmánya és a szanatórium épitésére kiküldött bizottság tegnap együttes ülést tartott a városházán, *Fetser* Antal felsz. püspök elnöklete alatt, amelyen jelen voltak özv. Des Echerolles-Kruspér Sándorné, özv. Grünwald Henrikné, ifj. Schvarcz Abrahámné, Hlatky Endre, Rimler Károly, dr Vucskics Gyula, dr Konrád Márk, dr Thury Kálmán, dr Fráter Pál, Kőszeghy József, Levitter Miksa, Kiss Dávid, dr Gerő Sándor.

Az ülés megnyitása után *Fetser* Antal elnök két gyászesetről emlékezett meg. Legmélyebb részvétének ad kifejezést Rimler Károly édes anyjának elhunyta felett s inditványozta, hogy a bizottság részvétét jegyzőkönyvbe iktassa. A másik gyászeset *Rimanóczy* Kálmán halála. Az elhunyt tagja volt a választmánynak és az épitő bizottságnak. Korai halála nemcsak a családnak és a városnak a gyásza, hanem nagy veszteség az egyesületre is. Inditványozza: hogy szintén fejezze ki az egyesület jegyzőkönyvében részvétét és az elhunyt családjához intézzen részvétiratot. Az inditványokat elfogadták.

Ezután jelentést tett az elnök a szanatórium épitése ügyének jelenlegi állásáról. Most, hogy Nagyvárad városa a hozzájárulást nem évi járadékban, hanem egy összegben megszavazta az épités fedezetére, alig néhány ezer korona kivételével, együtt van a szükséges összeg, tehát a pályázat kiirható a szanatórium épitésére.

Kőszeghy József v. főmérnök ismertette a pályázati hirdetmény szövegét.

A pályázati határidő *augusztus 21.* s a pályázatok ezideig *Fetser* Antal elnökhöz nyujtandók be. A pályázat feltételei szerint, az épitést a pályázat elfogadásától számitva, 2 hét alatt meg kell kezdeni s ez évben tető alá hozni az épületet, amely 1913. julius 1-ig teljesen befejezendő.

Bejelentette az elnök, hogy Biharvármegyéhez már elküldték a segélyezés iránti kérelmet. Az uj pénztárnok átvette az egyesület pénztárát. A bejelentéseket tudomásul vették.

Az egyesület titkárának a jegyzői teendők ellátása fejében évi 400 koronát szavaztak meg.

Ezzel véget ért az ülés.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség tudomására juttatni, hogy a

„Szabadság“ kávéházat

megvettem és azt ünnepélyesen megnyitottam, a hol kitünő tisztán kezelt saját termésü **Tokaj hegyaljai boraimat** nagyon jutányos árban szolgálom ki (csak egy próba és mindenkit meg fog győzni a boraim valódisága). Naponta **Kovàcs István** jól szervezett zenekara játszik. A n. érd. közönség becses pártfogását kérve kiváló tisztelettel

FRANCZÓVSZKY GYÖRGY

»Szabadság« kávéház tulajdonos. Nyitva éjjel-nappal. Állandó bérkocsiállomás.

A bécsi eucharisztikus kongresszus.

Az 1912. évi szeptember 12—15 én *Bécsben* tartandó XXIII nemzetközi eucharisztikus kongresszusra nagyarányu készülődés folyik világszerte. Kétszeresen óriási ez a készülődés náunk Magyarországon, mert a kongresszus a mi szomszédságunkban, közelünkben fog lefolyni, s a magyar katholikusok fel akarják használni ezt az alkalmat, hogy gyönyörü, impozáns módon országvilág előtt adjanak tüntető kifejezést törhetetlen hithüségüknek, összetartásuknak és Oltáriszentségbe vetett hitüknek.

Ezt a lelkes készülődést fényes siker is fogja koronázni, mert az előkészitésben katholikus vezérembereink, legkiválóbbjaink vesznek részt és az egyházmegyék főpásztorai buzgólkodnak, hogy az Eucharisztica iránti hódolatunknak kifejezése minél imponálóbb, minél szebb legyen.

Gróf *Széchényi* Miklós v. b. t. t., megyéspüspök legutóbbi körlevelében emlékezik meg az eucharisztikus kongresszusról, melyet gyönyörü, mély, igaz hitből áthatott szavakkal hivja fel a papság és a hivek figyelmét.

A körlevélnek idevonatkozó része megérdemli, hogy egész terjedelmében közöljük:

Hatalmas, nagyarányu készülődés foglalja le hónapok óta százak és ezrek idejét. Készülünk *a Wienben tartandó XXIII. nemzetközi eucharisztikus kongresszusra.* Az a diadalmas körut, mellyel az Oltáriszentségben jelenlevő Ur Jézus a világ nagy városait bejárja; az a százezrekre menő embertömeg, mely mélységes hittel és imádattal borul le az Eucharistia előtt, a legfényesebben tanusitja, micsoda erő és hatalom rejlik az imádandó Eucharistiában, mely hódolatra készíti a koronás főt és az egyszerü munkást egyaránt, mely összegyüjti hiveit a világ minden részéből s a válaszfalakat eltünetve egyesiti őket a kath. hit és testvériség szent kötelékében.

Ez az eucharisztikus világkongresszus a maga hitetmélyitő előadásaival, a hitéletet érintő égető kérdések megvitatásával, tömeges áldozásaival és szentségimádásaival oly fönséges manifestatiója a kath. dogmának, az Oltáriszentségbe vetett hitnek, mely világosan láttatja az egész világgal, hogy az Oltáriszentség a kath. ember hitéletének középpontja és hogy az Eucharisztiában köztünk élő Megváltó Ur Jézus kultusza a kath. hivőre legnagyobb kitüntetés, de egyszersmind legfőbb kötelesség.

Jelen évben azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy kath. hitünk e magasztos megnyilvánitásában mi magyarok tömegesebben is részt vehetünk, mert a nemzetközi eucharisztikus kongresszus ez évben Magyarország szomszédságában, *Bécsben, szept. 12—15 ig tartja üléseit.*

Ezt a kinálkozó alkalmat mindnyájunknak meg kell ragadni. Oda kell vinni hiveinket az Oltáriszentségben trónoló Jézus elé és ott, ahol öt világrész hivei egyesülnek az imádságban, ott kell erősödni a magyaok hitének, ott kell fokozódni a lelkesedésnek, ott kell szilárdulni a törhetetlen hithüségnek.

Hogy a katholikus magyarok minél tömegesebben vegyenek részt a kongresszuson, *Izabella* főhercegasszony elnöklete alatt nagybizottság alakult, melynek feladata a részvételt előkészíteni és szervezni. Ezt a munkát az *Országos Katholikus Szövetség* vállalta magára, azonban e tekintetben feltétlenül számit a lelkipásztorok buzgó közremüködésére.

Én is számitok a fdő egyházmegyei papság buzgóságára, lelkesedésére, de különösen az Eucharisztia iránt táplált szeretetére; ez fogja a papságot arra ösztönözni, hogy minden eszközt megragadva, minden alkalmat felhasználva hiveiket a kongresszuson való részvételre buzditsák.

Végül elrendeli a főpásztor, hogy a körlevél vételét követő vasárnapon a szószékről értesitse hiveit minden lelkész az eucharisztikus kongresszusról, vázolja annak jelentőségét és a részvétel módozatait. Sőt a templomban történt buzditással meg nem elégedve, társadalmi uton és a sajtó utján is agitáljon mindenki a kongresszus érdekében.

A kongresszus programmja.

Az eucharisztikus kongresszus általánes programmja most jelent meg s röviden a következő:

Szeptember 10-én, kedden: A pápai követ ünnepélyes fogadtatása.

Szeptember 11-én, szerdán: Délután 5 órakor megnyitó gyülés (I. nyilvános nagygyülés.) 8 órakor istentisztelet és szent beszéd. Az egyes nemzetek számára saját nyelvü prédikációkat fognak tartani a később kijelölendő templomokban.

Szeptember 12 en. csütörtök: Reggel 6 tól 8 óráig Wien összes templomaiban szent mise. 8 órakor a Szent István dómban ünnepélyes nagymise.

10—12 óráig és délután szakosztályi gyügyülések, beszédeket tartanak a következő tárgyakkal: A papság és az Oltáriszentség. Az Oltáriszentség története. Eucharasztikus művészet.

Délután 5 órakor második ünnepélyes nagygyülés a dómban.

Este 8 órakor istentisztelet, mint fentebb . . .

Szeptember 13 án, péntek: Ünnepélyes szent mise a dómban, szent mise az összes templomokban. 9—10-ig a fogadalmi templomban elmélkedés papok és világiak számára koferenciabeszéddel.

Fél 11-től szakosztályi gyülések.

Délután 5 órakor a harmadik ünnepélyes nagygyülés a dómban, 8 órakor esti istentisztelet.

Szeptember 14-én, szombat: 8 órakor szent mise a dómban és 6—8 ig az összes templomokban.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Zivatar.

Irta: Boér Margit.

Hirtelen erős, zuhogó zápor rohant végig a széles és keskeny utcákon. A finom, friss és tiszta esőcseppek közzé nagyszemü dara vegyült, ami hangos kopogással esett a kifeszitett ernyőerdőre és vigan szökött szerte, mint a fehérre kipattogott kukorica. Szinte patakokba folyt már az átjárókoál a viz és vastagon állott a kiszökellő cifrázatokon, boltlépcsőkön a prémszerü fehérség. Akinél nem volt ernyő, futva menekült a váratlan vihar elől kapú alá, üzletekbe.

Egy vékony, szomorú arcu, beteges kinézésü lány sietve, szinte futva haladt a sok ember között előre. Az ernyőt a szél majd kicsavarta gyönge kezéből, másik kezével hol kalapját igazitotta helyre a heves szélrohamok után, hol feltürt kabátgallérját fogta össze nyakán. Meg-megállott uj erőt gyüjteni a tovább haladáshoz, de még igy is lihegve, fáradt lélekzéssel tudott csak előre jutni. A templomig igy ment, szinte kinosan. Mikor az előcsarnokba belépett, az átázott ernyőt megkönnyebbült, hos zú lélekzetvétellel csuk ta össze, azután megrázta kabátját, melyről ugy peregtek le a finom, csillogó szemek, mint valami apró gyémántdarabkák és lassan belépett. A templom csöndes volt, az elborult idő miatt sö ét és üres. Ugy látszott, mintha képek és szobrok volnának csak benne, melyek most az alkonyodó homályban alig látszottak, csak egy-egy hófehér szobor vált ki élesebben a sötét háttérből.

Lassan a te'jes egyedüllét jóleső, de egy kissé nyugtalanitó érzésével ért a szenteltvíztartóhoz. Amint bemártotta ujját, suttogást hallott és egyszerre egy pár embert pillantott meg a széles oszlop mellett. Félelem és érdeklődés nélkül ment el mellettük, egyáltalán nem törődve velük és nem gondolkozva róluk. Amint imádkozni kezdett, már el is feledte őket.

A férfi és a nő ott az oszlop mellett halkan beszélgettek.

— Nem tudom micsoda furcsa idea volt az magától, hogy a temp omba találkozzunk, — mondta a férfi.

— Mert épen erre nem gondol senki, — felelt könnyelmüen a lány.

— Jól tudja, hogy szüleim akarata ellen beszélek magával, tehá nem akarom, hogy tudomásuk legyen róla. E végre, a fő, hogy kibeszélhessük magunkat, itt pedig igazán nyugodtan megtehetjük — folytatta léhán.

A férfi mosolygott a lány beszédén, de lassan lesiklott arcáról a mosoly és mind szórakozottabban, mind jobban elgondolkozva bámult maga elé. Szeme az imádkozó lányon akadt meg, aki sovány, beteges, talán csunya és egészen puposra görbül előre nyaka, amint fejét a térdeplő felső részére hajtva, imába elmerül.

Végignézte vizsgálódva, egyszerre tiszta látó szemmel a mellette álló lányt.

Et, az egészségtől, jóléttől majd kicsattant. Meleg szőrme védte az elegáns, finom ruhán felül, kalapja divatos és drága, arca szép, szeme csillogó.

Csillogó, de üres, szinte-szinte unott.

Fiatal leány és unott és a templomban.

Egykedvüen futott körül tekintete beszéd közben a képeken, szobrokon, faragáson es aranyos cifrázaton. Ránézett a másik lányra, előbb érdektelenül, azután kicsinylő, lenéző pillantással és ajkán hirtelen gúnyos mosoly futott át.

A férfi nézte arca változását, nézte azokat a gondozott, jól ápolt, szépen betanitott vonásokat, azt a gúnyt és az öntudatos, hóditó mosolyt, mikor feléje fordult, az udvarló felé.

A férfinek egyszerre érdektelennek jött minden. Bántotta a léha mosoly itt, hol más áhitatba merül, idegesitette a beszéd és nem ügyelt annak tartalmára.

A lány fecsegett vidáman, gondtalanul, közbe közbe szórakozottan nézegetett szerte, néha a társára is. Hogy nem igen hallott feleletet szavaira, mind hosszasabban tartott a szünet és mind hosszasabban felejtte szemét a férfin és bosszankodva kisérte annak pillantásait, melyekkel azt a másikat vette körül.

Nagyváradi
Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete Rákóczi-ut, 9. szám alatt a Széchenyi szálloda mellett
füszer-, csemege-bor és gyarmatárukban
Telefon 769. sz. legolcsóbb bevsárlási forrás. Telefon 769. sz.

11 órakor zárógyülés: a negyedik ünnepélyes nagygyülés.

Szemptember 15 én, vasárnap: Reggel Wien összes templomaiban ál alános közös szent áldozás 8 órakor ünnepélyes nagymise a Szent István templomban.

Fél tiz órakor kezdődik az *ünnepélyes körmenet* a legnéltóságosabb Oltáriszentséggel. A körmenet indul a Szent István templomból, s a Wollzellen és Ringstraszen a Burg kapujáig, ott szent mise lesz és ünnepélyes áldás s visszatérés a Kholmarkten és Grabenen a dómba.

Rimanóczy a ravatalon.

Rimanóczy Kálmán halála nagy részvétet keltett mindenfelé, Tegnap a sulyosan sujtott családnál igen sokan fejezték ki részvétüket. A fiatalon özvegységre jutott Rimanóczyné fekete gyászruhában sápadt arccal, könnyes szemekkel mély részvétet keltett mindenkinél. Az uri-utcai lakásban, ahol munkáinak legnagyobb részét végezte Rimanóczy, most szomoruan, mély csendben készitik az utolsó diszes pihenő helyet, a ravatalt.

A holttest vasárnap éjjel érkezik meg a nagyvaradi pályaudvarra, honnan egyenesen az uri-utcai lakásba viszik. A temetés hétfőn délelőtt lesz. A gyászos háztól az olaszi plebániai templomba viszik a koporsót és onnan a requiem után elkisérik utolsó utjára. A temetési szertartást *Fetser* Antal felszentelt püspök végzi.

A család Rimanóczy haláláról a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Rimanóczy Kálmánné szül. Janky Auguszta, ifj. Rimanóczy Kálmán, László és Rózsika, ugy maguk, mint alulirott rokonok nevében mélyen szomorodott szivvel tudatják a felejthetetlen drága jó férjnek, hőn szeretett jó atyának, testvérnek és rokonnak rimanóczi *Rimanóczy* Kálmán müépitész, Nagyvárad város törvényhatósági bizottsági tagjának folyó hó 12 én, élte 42 ik, boldog házassága 18 ik évében, rövid szenvedés után Wienben történt csendes elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 15-én délelőtt 10 órakor fognak az Uri-utca 3. szám alatti házban a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és onnan a várad-olaszi plebánia templo ban tartandó szentmise-áldozat után a várad-olaszi sirkertben lévő családi kápolnában örök nyugalomra helyeztetni. A végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai, kartársai és ismerősei tisztelettel maghivatnak. Nagyvárad, 1912 jul. hó 12-én. Legyen örök és áldott az ő emléke! Rimanóczy Béla mint testvére, özv. Janky Józsefné mint anyósa, Kunz Gusztávné, Csanak Jánosné, Rimanóczy Béláné mint sógornői, Kunz Gusztáv, Csanak János mint sógorai.

*

A polgármester ma a következő meghivóban tudatja a törvényhatóság tagjaival a halál esetet és egyben meghivja őket a temetésre:

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának és tiszti karának t. tagjait felkérem, hogy törvényhatósági bizottságunk tagjának, városunk köztiszteletben állott polgárának Rimanóczy Kálmánnak folyó hó 15 én, délelőtt 10 órakor tartandó végtisztességtételén megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1812. jul. 13 án. *Rimler* Károly, polgármester.

*

»*Epitőiparosok gyülése.* A nagyváradi épitő iparosok szövetségének végrehajtó bizottsága *Rimanóczy* Kálmán épitőmester, szövetségi tag elhalálozása alkalmából e hó 15-én. hétfőn délelőtt 9 órakor a szövetség hivatalos helyiségében rendkivüli ülést tart, melyre a bizottsági és a szövetség összes tagjait ezuton tisztelettel meghivja az Elnökség.«

Megszökött elmebeteg.

Hajsza a beteg után

Nem mindennapi esetnek voltak szemtanui tegnapelőtt azok, akik a vármegyei árvaszék folyosóján megjelentek és ott figyelemmel kisérték a történő dolgokat. Reggel 9 óra lehetett, mikor egy sápadt képü feketeruhás asszony csoszogott az aszfaltos folyosón, nyomában hátratett kezekkel egy szalmakalapos alacsony termetü magyar paraszt. Kisvártatva jött utánuk a községbeli jegyző is. Az asszony a lócán foglalt helyet, mig az ember idegesen szemlélődött a folyosón és gyanusan nézett végig mindenkit, aki ő rá nézett. Feltünő volt, de senki sem tulajdonitott neki komolyabb jelentőséget.

Egy órai hosszas várakozás után egy feketeruhás elmekórházi ápoló jelent meg a folyosón és jelentkezett az árvaszéki elnöknél. Kint nem tudott senki semmit, csak annyit állapitottak meg, hogy az alacsony termetü ember *Dudás* Péter Tenkegörbedről. Dudás valóságos réme volt családjának. Minden vagyonát el akarta verni és csak a hatóság közbelépésére lehetett korlátozni a pazarlási mániában szenvedő embert.

Az utóbbi időben már ugy tartották fenn is, hogy szalonát, kenyeret, vagy tojást adtak neki. Dudás azonban csak a kenyeret ette meg, a tojást és a szalonát elvitte a korcsmába és ott pálinkát vett érte. Az utóbbi napokban már belekötött mindenkibe, de különösen a feleségébe, akit meg is akart ölni.

A községi jegyző ugyakarta a községet megszabaditani a veszedelmes embertől, hogy az elmekórházban akarta elhelyezni. Dudás gyanutlanul jött be saját szekerén Nagyváradra. Itt azt hitették el vele, hogy feloldják a gondnokság alól, csak az elmebeli állapotát kell előbb megvizsgáltatni. Erre már nem lett rábirható Dudás. Most már észrevette, hogy miről van szó és még mielőtt valamit tehettek volna, a folyosóról megszökött.

Tüvé tették az egész várost Dudásért, de nem találták sehol. Három órai hosszas keresés után Dudásné a nagypiacra ment, hogy szekerén haza mehessen. Mikor fel akart ülni a szekérre, a legnagyobb meglepetéssel konstatálta, hogy Dudás a szekér aljában fekszik és gunyosan vigyorog kifelé.

Az ápoló, akit szintén kiküldtek a keresésére a szekér közelében volt és azonnal telefonált a mentőknek, akik pár perc mulva már a helyszinen voltak. Dudás szembe szállt a mentőkkel. Kijelentette, hogy egy lépést sem fog menni. Hiába kérlelték a beteg embert, hajthatatlan maradt. Végre is két mentő megragadta a kezét, az ápoló felugrott a szekérre és Dudást lefogták. Egy perc mulva már robogott a kocsi a beteggel ki az óriási embercsődületből az élőhalottak palotája felé.

A nyári szinészet válsága.

Kaposvár a nyári állomás.

Szegény szinkör, hát neked immár végleg befellegzett! Először nem kellettél a közönségnek, most pedig már a direktornak sem kellesz. Még az utóbbi kitartott melletted körömszakadtáig, de aztán ő is elejtett. Most már aztán jöhet Zana bácsi a szénával, vagy Kenéz-Kurländer Ede a mozival, esetleg más valaki az uszodával — a jövő évtől kezdve oda vagy dobva közprédának.

Három kritikus esztendő meggyőzte Nagyváradot arról, hogy nem birja pénzzel 11 hónapig a szinészetet. És két éve már, hogy folyton keresik a megoldást. Azonban bár merre is fordulnak, bár minő terv is merült fel, mindig elibe meredt a merész vállalkozóknak a szinkör, mint valami átugorhatatlan piramis.

Es most olyan fordulatot vett az állandó szinészet ügye, hogy a nyári szinkör problémája félretolódik, egyelőre kiesik minden számitásból és lehet, hogy már rövid időn belül lekerül a szinügyi bizottságtól a gazdasági tanácsoshoz, hogy tegyen vele, amit akar. Egyszerüen nem lesz többé szükség rá.

Persze a dolog *formailag* még nem ilyen perfekt, amilyennek első pillanatban látszik. De lényegileg az ügyet befejezettnek kell venni, mert az illetékes tényezők immár egymás között szép csöndben megállapodtak.

Az a kétségtelen tény, hogy nyáron pang a szinészet itt Váradon, első sorban egy biztos nyári állomás előteremtését tette szükségessé, ahol a kivonuló társulat állandó publikumra számithatna. Ez most már megvan. Határozott és komoly meghivást kapott Erdélyi Miklós direktor Kaposvárról a nyári hónapokra.

Azonban a várossal való szerződése nem

A legujabb nyári czipő ujdonságok MOSKOVITS Bémertéri fióküzletében. Szabott gyári egységárak. Telefon 687 Telefon 687

Ekkor felállott az imádkozó lány és lassú léptekkel ment kifelé. Arcán még ott volt az imádság áhitat megnyugvása, jóságos szelidsége, de csunya volt maskülönben az a keskeny, kiütéses nagy orrú arc.

És a férfi mégis utána indult akaratlanul, a nélkül hogy tudná, mit tesz. Társa bosszusan követte.

A vézna teremtés megállott a templom ajtójában és ernyőjét igyekezett kinyitni. Egy hozzá hasonló igénytelen, szerény férfi alak ment el előtte, felismerte a lányt és köszöntötte, azután csöndes hangon mondta:

— Jó kis esőnk volt. Ugy felfrissült utána a levegő, hogy szinte harapni lehetne. Tele van a lég élettel reménnyel.

— Azt már látom, mert önt ugyancsak felvillanyozta, — mosolygott a lány.

— Igen egy-egy vihar nem árt. Igaz, hogy néha kárt is hoz, elfagy egy és más.

Lassan nekivágtak az utcának beszélgetés közben és csakhamar belevegyültek az emberek forgatagába. Már csak a gyenge kis kézben ide-oda hajladozó ernyőt lehetett szemmel tartani, mig aztán egyszer az sem látszott ki többet a magasabb, erősebb emberek közül.

A visszamaradt férfi idegenül nézte a mellette álló lány haragos arcát, aztán mintegy csak magának mondta:

— Elfagy egy és más De egy-egy vihar néha nem árt. Majd felfrissül minden és tele lesz a levegő uj élettel és reménnyel.

engedi meg neki, hogy társulatával elhagyja a város területét s ebbe még a miniszternek is van beleszólása.

Megkérdeztük tehát a direktort, hogy mit válaszol a kaposvári meghivásra? *Erdélyi* Miklós a következőket mondotta:

— A meghivás komoly és én a legnagyobb örömmel tennék eleget neki, hogy ha a színügyi bizottság salválna szerződésem ama bizonyos pontja alól. A miniszteriumban feltétlenül beleegyeznek a városból való kivonulásba, erre határozott igéretet kaptam. Maga a színügyi bizottság pedig szintén hajlandó megadni az engedélyt a nyári állomás beszüntetéséhez. Ebből a városnak semmiféle kára nem származnék, mert az annuitást én tovább fizetném s az állam is teljesitené a vállalt obligóját.

— Es hogy osztaná be a direktor ur a szezont?

— Itt játszanánk junius 15-éig, esetleg julius elsejéig, akkor kiadnám a szabadságot mondjuk julius 15-ig vagy augusztus 1-ig s aztán levonulnánk Kaposvárra másfél, esetleg két hónapi nyári szezonra.

— Ez föltétlenül előnyös volna a váradi szezonra, mert a nyári állomáson összejátszana a társulat az esetleg ujonnan szerződött tagokkal; volna időnk és alkalmunk a legujabb repertoir összeállitására, ugy hogy az október elején megnyiló váradi szezonba a legfrisebb darabokat hozánk be, preciz betanulással.

Igyenformán biztosra vehető, hogy a színügyi bizottság — amint az egyes bizottsági tagok nyilatkoztak — nem fog akadályokat gördíteni a szintársulat nyári kitelepitése elé s a jövő szezon már csak kilenc hónapig fog tartani. A férfikar már tegnap délelőtt rázenditett az örömnótára, hogy »Megy a vonat, megy a vonat Kaposvárra.«

Magyarázatul hozzá kell füznünk, hogy Kaposvárott nagyon szeretik a színészeket s ezért rajongnak a színészek is érte.

Ennek pedig az a magyarázata, hogy állitólag Kaposvárott még minden suszter, szabó és kereskedő hitelez a színésznek — ad infinitum.

Sipos Bálint és Nagy Bálint elégedetlenek.

Vàdolják a jegyzőt.

Nagy javitóintézetbe akarja vitetni a gyermekeit.

Sipos Bálint, akit csak a király kegyelme mentett meg attól, hogy egy hónappal ezelőtt ki nem végezték, egyre jobban beleéli magát abba a tudatba, *Nagy* Bálinttal egyetemben, hogy ők ki fognak szabadulni valaha a fogházból.

Bent a fogházban, melytől nagyon valószinü, hogy csak a halál választja meg őket, sokat törődnek Jákóhodossal, az ott maradt birtokokkal, melyekhez most már semmi közük sincs.

Jákóhodoson mind a két fegyenc háza felett megpergdült a dob és most már idegen kéz gazdálkodik bennük. Eladták természetesen a házhoz tartozó felszereléseket, sőt a külső földeket és szőllőt is. A befolyt pénzt az adósságok kifizetése után az árvaszéknél helyezték el.

Ez a pénz a Sipos és Nagy árváké leend, ha majd elérik nagykoruságukat. Az árvaszék most megfosztotta ugy Sipost, mint Nagy Bálintot az atyai hatalom gyakorlatától és a két elitélt gyermekei részére gyámot nevezett ki. A Sipos árvák gyámja *Molnár* Dániel, mig a Nagy árváké *Nagy* Károly lett.

Tegnap előtt *Beliczay* Elek árvaszéki ülnök megjelent a fogházban, ahol a két rabbal tudatta az árvaszék intézkedését. A rabokat a fogházfelügyelői irodába vezették fel és ott történt meg a kihallgatás. Siposon nagyon meglátszik a fogság. Aligha fogja sokáig birni.

Nagy Bálintot a remény táplálja, hogy nemsokára ki fog szabadulni. Nagy életkedve egészen más, mint a Siposé, akin nagyon meglátszik, hogy az akasztófa árnyékából menekült meg.

A kihallgatás folyamán szinte meglepő volt, hogy ez a két világtólzárt ember menynyire tájékozódva van a Jákóhodoson történő dolgok felől. Mikor megtudták, hogy a birtok minden felszerelésével együtt árverésen lett eladva, méltatlankodtak a befolyt csekély összeg miatt. Nagy Bálint mindjárt magyarázatát is tudta adni a rossz eredménynek.

— Igen, mert a jegyző az árverést este 8 órakor doboltatta ki, ugy hogy arról csak kevesen tudtak. Nem nyugszom bele az árverésbe. Aztán meg a szőllőt minek adták el, azt nem kellett volna ellicitálni. Ha haza megyek én gazdálkodni akarok még abban.

Sipos Bálint is osztja Nagy véleményét az eladásra vonatkozólag.

. . . De ha már megtörtént, hát minden pénzem legyen a gyermekeimé. Igy fejezte be szavait Sipos.

Nagy a gyermekeivel nincs megelégedve. Mint már megemlitettük, Nagy gyermekei Jákóhodos legrosszabb gyerekei, akikkel nem bir a nevelőanyjuk és már nem is hajlandó tovább bajlódni velük.

— Azt hallom, hogy a gyermekek roppant rosszak. Nagyon kérem a tekintetes urat, legyen szives elhelyezni őket az aszódi javitóintézetben, had tanuljanak valami mesterséget.

A két rab különben mindennap várja, hogy el fogják szállitani őket a nagyváradi ügyészség fogházából, amit nagyon fájlalnak, mert a távolban nem látogathatja meg oly könnyen senki őket. A rabok elszállitására vonatkozó miniszteri rendeletet a napokban várják már az ügyészségen is.

Az àltalànos szavazati jog Franciaországban. Az általános szavazati jog védelme érdekében működő bizottság Clemenceau által fogalmazott felhivást tesz közzé, amelyben az aránylagos képviseleti rendszert behatóan kritizálja. Az ország — ugymond a felhivás — egyáltalában nem akarja az *általános választói rendszert*, amely *csak a forradalmárok és reakciósok ügyének használna*. A felhivás felszólitja az összes republikánus szervezeteket, hogy a népszuverénitás fentartásának biztositására tömörüljön.

Apróságok a szinház körül.

*

(Károlyi Leona) Ez nem apróság. Ezt szeretném nem fekete, hanem aranyos, nagy betükkel irni, de mivel ő maga megtiltotta, hát engedelmeskedem. Semmiképpen sem volt rábirható, hogy fényes, ünnepélyes keretek közt bucsuzzék el a szinháztól. Mikor szombaton, a Vigözvegy próbáján emlitették neki, megfenyegette a kar lelkes tagjait.

— Gyerekek, ne csináljatok semmit, mert akkor megszököm.

Es tegnap este csak a szokatlanul hosszu és meleg taproundok jelezték, hogy az egy királynőnek szól, aki bucsuzik. Mikor már nagyon erősen kérték, akkor beleegyezett.

— De csak majd az ősszel. Akkor itt lesz a publikumom, amelyiknek nyolc szezonon keresztül énekeltem.

Tehát a ragyogó rivaldától, a tapsoktól, hangos, diadalmas estéktől csak ősszel köszön el. Addig csöndben itt is, ott is osztogat egy egy meleg kézszoritást a szinház körül, néha egy könnye esik a gyöngyös, csillogó kosztümre, amelyiket többé nem vesz föl. Ismerősöknek, jóbarátoknak, kedves partnereknek kijut egy-egy dedikált fénykép.

Egy éppen tegnap délután a kezembe került. Amit *Medgyasszay* Jenőnek adott emlékül. Egyik legfényesebb szerepében volt kitünő partnere Medgyaszay —: a Leányvásárban. A fénykép az első felvonás finálejából van, amikor Lucy térden állva, összetett kézzel könyörög Tom előtt. A szerep szavait irta a képre:

— »*Igérem, visszajövök ha kell.*«

Lucy.

Medgyasszay pedig azt a képet adta, amelyen válaszol a kérésre a szintén a szerepet irta rá:

— »*Oh ne szállj, el ne válj.*«

Tom.

*

(Ki legyen a primadonna?) Szegény direktoron soha még nem vágtak ilyen eret! . . . Egyszerre két üdvösséjét ragadja el tőle a családi fészek. Lehet gondolni, hogy micsoda primadonna keresési lázban ég most az egész direkció feje. Sorra veszik a vidéki társulatokat, sürgönyök mennek, sürgönyök jönnek, de primadonna nem akad.

— Nincs más mit tenni — mondotta Erdélyi — egy meleg délutáni tanácskozás után, mint fölmenni Pestre. Ott majd csak akad valaki.

Már el is határozta, hogy a délutáni gyorssal utazik, mikor egyszerre beállit a postás.

— No előbb átnézem a postát azután azonnal megyek a vasutra.

Halmai titkár hűségesen bontogatta a leveleket. A direktor az egyiknél felkiáltott:

— No tessék! Erre nem is gondoltam.

— Mi az direktor ur?

— Talán nem is kellene nekem fölmenni Pestre. Mi? Mit szól hozzá? . . . Valaki, biztosan férfi, azt irja itt, hogy fölösleges idegen primadonnát hozni, hisz itt van *Horváth* Mici. A végén azt irja, hogy ő rajongója a müvésznőnek.

Az uj csipke-áruházban

Nagyvárad, Kossuth-u.

Turul cipőüzlet mellett.

feltünést keltő alkalmi árak uri és női divatcikkekben, óriási választék keztyük, férfi- és női gyermek eső- és napernyők, ridikülök, zürichi csipkék, aplikációk, stórok fehérnemüek és kézimunkákban.

Halmai hozzászólt, a direktor is gondolkozott egy kicsit és végre is — elutazott Pestre.

*

(Szerelmes kocsis.) Egyik fiatal, de rendkivül bájos primadonnával történt.

Egy fiakeren fölhajtat a szinházhoz. Mikor fizetni akar, a kocsis se szó, se beszéd tovább hajt és be sem várja a pénzt.

— Hát várjon jó ember. Nem látja, hogy a tárcámat keresem.

— Ne tessék bántani kérem szépen. Elviszem én a müvésznőt a világvégére is ingyen.

Es tovarobogott. A számát nem mondja meg a müvésznő.

*

(**A kórus szépei.**) A testi szépség és gazdagság sokszor rikitó ellentétben áll a lelki szegénységgel. A női karban erre sok példát lehetne találni. Egyelőre csak kettőt.

Az egyik nagykalapu, hiu nő dicsekszik a nyári szinkörnél szünet közben.

— A mamán maga varrta ezt a gyönyörü ruhát Ugye milyen szépek ezek a csipke *komplikációk*?

Ugyancsak ő. Ennél már jelen volt Nádasi is, a balletmester.

— Fölséges vacsoránk volt. Hatalmas menüettet ettünk végig.

— Te csacsi, hisz az tánc, világositja fel Nádasi.

A leány gondolkozik egy pillanatra s aztán kiakarja vágni magát.

— Ja, az azután jött.

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hir.** Dr *Hoványi* Géza országgyülési képviselő Budapestre utazott.

* **A jövő évi választók névjegyzéke.** Nagyvárad város központi választmánya julius 17-én délután 2 órakor ülést tart, amelyen az 1913 évi választók névjegyzéke ellen beadott felszólamlásokat tárgyalják

* **Uj főrendek.** A hivatalos Budapesti Közlöny tegnapi száma közli, hogy ő Felsége báró *Roszner* Ervin nyug. fiumei kormányzót és *Singer* Zsigmondot a Pester Lloyd főszerkesztőjét a főrendiház tagjává kinevezte. Báró *Roszner* Ervin ösmerős Nagyváradon. Itt indult meg karrierje, amennyiben évekig a nagyváradi kir. katholikus jogakadémia tanára volt. Eltávozása után főispán, majd Fiume kormányzója lett s mint kormányzó lépett nyugdijba.

* **Kinevezés.** *Hlatky* Endre főispán *Vass* Árpádot közigazgatási gyakornokká nevezte ki Nagyvárad városához.

* **Halálozás.** Részvéttel értesülünk, hogy *Mann* Ferenc biharszentandrási körjegyzőt sulyos csapás érte, nejének halálával. A gyász eset a községben és a környéken nagy részvétet keltett.

* **Előléptetés.** A m. kir. posta- és távirda igazgatóság *Trombitás* Károly nagyváradi posta- és távirda segédtisztet jeloltet, pontos és hü szolgálati elismerésével kezelő tisztté nevezte ki.

* **Felfüggesztett jegyző.** A vármegye fegyelmi ügyei ismét szaporodtak egygyel. *Moldován* János tisztásfalvi jegyző ellen emeltek sulyos vádakat és ezek vizsgálata képezi a legujabb fegyelmi vizsgálat tárgyát. A jegyző első sorban azzal van vádolva, hogy a kisegitő munkaerők pénzából 370 koronát saját céljaira használt fel. A levélhordók fizetéséből is eltett állitólag a jegyző és pedig oly formán, hogy az elismervényre ráhamisitotta a levélhordó nevét. Ezenkivül több hamis okmány beszerzésével is van vádolva a jegyző. Az elősorolt okok miatt bünügyi uton is folyik Moldován ellen a vizsgálat, sőt a törvényszék vádtanácsa vád alá is helyezte már A hosszadalmasnak igérkező vizsgálat valószinüleg hónapok mulva nyer befejezést.

* **A hőhullám.** Londonból táviratozzák, hogy az a hőhullám, mely Newyorkban annyi áldozatot követelt, már Londonban van. A hőség csaknem elviselhetlen A Trafolgar Squaron levő medencét is nyilt fürdőnek használják. — A törvényszéki birók is paróka nélkül tárgyalnak, mert nem birják el a különben nagy hőséget.

* **Pusztitják az utcai fákat.** Nagyváradnak van néhány igen szépen belásitott utcája nem ugyan a város, hanem a rég kimult szépészeti egyesület jóvoltából. Ilyenek a Lukács György-utca, Sztaroveszky utca, Szaniszló- és Uri-utcák alsó része. Más városban az ilyen utcai növényzetre a hatóság féltő gondossággal ügyelne s aki azokat megsérteni, vagy kipusztitani merészelné, szigoru megtorlásban részesülne. Nálunk azonban nem igy van. Itt bárki tördelheti, bármelyik háziur kipusztithatja a háza előtt levő legszebb fákat, ha neki ugy tetszik, mert azt hiszi, hogy az utca is az övé s nincsen senki, aki ennek az ellenkezőjéről alaposan felvilágositaná. Nézzen csak széjjel az illetékes hatóság, hogy talál olyan házat, amely elől 3—4 remek gesztenyefát kipusztitottak az épület renoválásakor. dacára, hogy négy-öt méter távolság van a fák és épületek között. Talán valamelyik városatyáé ez a ház, azért nem látja meg a hatóság a vandalismust?

* **Izgalmas bivalyhajsza Belényesen.** Tegnap este 7 órakor izgalmas hajsza folyt le *Belényes* utcáin. Egy mészárosnak megvadult egy bivaly bikája, mely valósággal végig gázolt Belényesen. A bika első sorban egy szekeret boritott fel és a rajtalevőket alaposan meggyomrozta. Az emberek ijedten menekültek az utcákon, a bátrabbak vasvillákat ragadtak és üldözőbe vették a megvadult állatot. Nem tudták megfékezni. Már arra gondoltak, hogy a rendőröket mozgósitják és agyonlövik az állatot, mikor a sok hajszolástól kifáradt bika futásközben beleesett a Nyimoesd-patakba és ott le is feküdt. A vizből aztán még a vasvilla szurkálásra sem jött ki az állat, hanem szépen kipihente magát és este 10 órakor nyugodtan hazacammogott.

* **Rémes gyermekhalál.** Borzalmas módon pusztult el egy kicsiny, 3 éves gyermek az anyja gondatlansága miatt. A nagybajomi szántóföldeken történt a szerencsétlenség. Az aratók számára földbe ásott hatalmas üstökben levest főztek. Ott járt az üstök körül egyik főzőasszonynak, *Kircsák* Mártonnénak gyermeke, a kis gyermek egy őrizetlen pillanatban beleesett a forró levesbe. Természetesen teljesen összeégett és mire kivették, meghalt. A levest pedig amelybe a gyermek belehalt, — kiosztották az aratók között. A csendőrség az ügyben szigoru vizsgálatot inditott.

* **Felebbezés az uszoda ügyében.** Az évek óta vajudó uszodaügyben, tudvalevőleg azt határozta Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága, hogy tervpályázatot hirdet ugy a két medencés beton uszodára, mint a városháza mellett felállitandó fauszodára. Mint halljuk, a közgyülés ezen határozatát megfellebbezik és pedig azért, mert a fauszodára feleslegesnek találják a pályázatot, mivel a szakértők azt veszélyesnek jelezték az uj beton partfalra nézve.

* **Lezuhant munkás.** (Szikala) Székely István álványozó munkás ma délelőtt 10 óra tájban a Zöldfa-utcán ujonnan épülő ház első emeletéről munkaközben lezuhant s egy meszes gödör vizébe esett. Munkástársai nyomban kiemelték a meszes gödörből, a mentőkkel beszállittatták a biharmegyei közkórházba. Sérülése sulyos, de nem életveszélyes. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

* **Égő vasuti kocsik.** A Charles-cirkusz mely Nagyváradra készül 56 vasuti kocsiból álló különvonatának két legértékesebb felszerelési és ruhatárkocsija az eszék—szabadkai vonalon, Zombor állomás előtt nyilt pályán kigyuladt és leégett. A kár meghaladja a 100.000 koronát. Szerencsére a ragadozók, tigrisek, oroszlánok és a lóállomány kocsijai nem fogtak tüzet. A tüz oka ismeretlen, de valószinü, hogy vagy a mozdonyból kipattant szikra, vagy az olajozott kerekek felhevülése okozta. A kocsisor egy részét lekapcsolták és csak nagy késések és akadályok elhárítása után inditották utólag utnak Szabadkára.

* **Soffőr tanfolyam.** Vanszerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy az m. kir. belügyminiszter ur egy fenhatósága alatt álló tanfolyamot létesitett gépjármü vezetők (soffőr) előkészitésére. Ezen tanfolyam (soffőriskola) a f. 1912. évi julius hó 29-ikétől szept. hó 17-ig tartja nyári tanfolyamát. Jelentkezni, illetve a felvétel iránti kérvények a f. évi jul. 2-től 20 ig nyujtandók be a tanfolyam gondnoki hivatalához (Budapest X. Százados-utca 14.) Beiratási dij 20 K. tandij 200 K. és azoknak, akik a fémipar szakban, vagy szerelésben járatlanok, műhelyelőkészitő dija 50 K. A tanfolyamra vonatkozó »Tájékozás« a kamarai irodában a hivatalos órák alatt d. e. 8 órától d. u. 2 óráig megtekinthető. Nagyvárad, 1912. junius hó 12. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara: Dr Moskovits József elnök. dr Sarkadi Lajos titkár.

x **Értesités!** Tokaj-hegyaljáról városunkba jött állandó letelepedésre **Franczovszky György kávés**, ki a széles-utcán a Balogh-féle házban levő «Szabadság» kávéházat megvette és ottan állandóan árusitja a saját termésü hires Tokaj-hegyaljai borait hallatlan olcsó árban. Lásd a hirdetését.

Házvezetőnői állást keres vidéken papi házhoz középkoru intelligens uri nő. Cim a kiadóhivatalban.

Hiegenicus fodrászterem!

Zsigován János, uri fodrászterme

Rákóczi-ut. Gerliczy-palota. Vasut felé.

Elvállal minden néven nevezendő **hajmunkát** jutányos árban. Villany vibráció, ugyszintén masszás, manikür, stb. Nagy elővigyázat a tiszta kiszolgálásra.

VOSZKA
cipői
mérték szerint hirnevesek.
Cégt. Ifj. VOSZKA FERENCZ
Telefon 11—33.

Vadász urak figyelmébe. A közelgő vadászati évadra való tekintettel felhivom a nagyérdemü vadászközönséget, hogy fegyver és vadászati cikkek beszerzését czélam eszközölje. Óriási választékot talál itt a legelőkelőbb gyártmányu fegyverekből, a legjobb töltények ugy külföldi mint belföldi lőporral készültek a legpontosabban készitve s ajánlom fegyverjavitó mühelyemet, hol szakszerüen, gyorsan és pontosan eszközlök minden nemü fegyverjavitást. Ne adják fegyvereiket kontárok kezébe, mert azok tönkreteszik és később többe fog kerülni annak hejreállitása. M. kir. lőporáruda Telefon 269. Tanoncok felvétetnek. **Ladányi József** puskamüves, fegyverkereskedő, Nagyvárad, Pécs.

Trieszti kávépiac Nagyváradon. Aszódi Kossuth-utca. **Vigyázat,** mert sok az utánzat, természetesen a fogyasztók kárára. Aszodi trieszti kávé és thea behozatalának a 8 féle zamatu pörkölt kávéi a legjobbak és legolcsóbbak. Árak:

Elsőrendü	. . .	1 kiló	4·—	K
Mágnás keverék	I	1 «	4·40	«
« «	0	1 «	4·80	«
« «	00	1 «	6·—	«

Motor üzemü pörkölés és darálás, kávépörkölés a vevő előtt történik. Cukorka és csokoládé különlegességei a legjobbak és legolcsóbbak. Befőzésre törmellék fehér cukor eredeti édes tartalommal, olcsó gyári árban hozzá dunstot, melytől a befőtt soha meg nem romlik, adagonként 10 és 20 fillér es levelekben. Főüzlet: Kossuth-utca, fiók üzlet: Kert utca.

Jogászok! Ügyvédjelöltek!
!! Egész nyáron át működik !!
Dr. Kállay jogi szemináriuma Budapest, IV. Kaplony-u. 5. Telefon 125—38.
Köztudomásulag legsikeresebb előkészités minden **jogi viszsgára.**

HÁZ ELADÁS.
Schlauch-tér 12. számu ház eladó.

Értekezhetni lehet ugyanott.

Rimanóczy műbutorgyár.
:-: **Állandó bútorkiállitás.** :-:
I. rendü tölgy és bükkfa parketta **saját gyártmány.**
Saját készitményü modern cserépkályhák állandóan raktáron. Elvállalja kályhák javitását.
Raktár és iroda: Rákóczy-ut, saját ház.
:-: **TELEFON: 796.** :-:
Költségvetés dijtalan.

Különleges felöltők, kosztümök blouzok és gyermekruhák a legnagyobb választékban
Spitzer Béla
női és gyermekruha áruházában Rákóczi-út.
A legfinomabb angol és franczia ruha-vállalat!!
Olcsó szabott árak!

SPORT.

A mai football mérkőzések.

Rendkivüli érdeklődés füződik a NAC. mai football délutánjához, mert a mai mérkőzésével lezárja tartalmas tavaszi saisonját s a bucsumérkőzésen még mindenki élvezni akarja kedvenc csapatának játékát. A NAC. vendégei tudvalevőleg a *Kinizsi* temesvári mai sportegylet játékosai, akik két csapatba tömörülve veszik fel a küzdelmet a NAC. II. és NAC. I. csapata ellen. A NAC. II. kinizsi II. mérkőzése délután fél 5 órakor kezdődik, Horvát Ferenc biráskodása mellett. A NAC. — I. kinizsi I. — mérkőzése pedig 6 órakor kerül a sor s ennek vezetésére a klub megnyerte Nagy Lajos szövetségi birót a nagyváradi közönség kedvenc biróját. A kinizsi igen erős összeállitásában veszi fel a küzdelmet, a mi természetesen a NAC. csapatát is lelkes játékra ösztönzi. Igy izgalmas, nivós játékra van kilátás.

A délután programja fél 2 órakor kezdődik a NAC. — magántisztviselők — NAC I. és II. kombinált csap tával. (Biró: Gelberg.) Utána fél 4 órakor a NAC. népszerü fehér csapata játszik a BVC. csapatával. (Biró: Engel.) a mérkőzések rendes helyárak mellett tekinthetők meg.

—

Magyarország győz Oroszország ellen 9 : 0 (3 : 0.) A magyar csapat mindvégig nagy fölénnyel játszva győz az oroszokka szemben. A közönség nagy szeretettel fogadta a magyar csapatot, a mely a következő összeállitásban játszott: Szák—Révész, Rumbold—Biró, Vágó, Blum—Bordas, Schlosser, Patak, Kertész II., Sebestyén.

Ne hagyja magát félrevezetni!
Csillárgyàr
Nagyváradon csak egy van. Gyártelep: **Szent János u 20.** Iroda s raktár: **Bémer tér 3.** A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy villamos felszerelési vállalatomhoz a **gyártást** is felvettem. **10 éve fennálló** vállalatom a legnagyobb garantia, hogy a legolcsóbb beszerzési forrás cégem. Tömeges pártfogást kérve kiváló tisztelettel **STERN.**

SZINHÁZ.

Heti müsor:

Vasárnap: d. u.: A gólya, este: Csókszanatórium (operett ujdonság)
Hétfőn: Csókszanatórium.
Kedd: A nemzetes asszony.
Szerda: Eva boszorkány.
Csütörtök: Iglói diákok.
Péntek: A tengyel menyecske.

—

F. Kàrolyi Leona ünneplése.

Gyönyörü, meleg ünnepi estéje volt tegnap a Szigligeti szinháznak, F. *Károlyi* Leonát ünnepelte a közönség. Oszinte, spontán, szivből jövő kifejezése volt ez annak a nagy, igazi szeretetnek, amellyel Nagyvárad közönsége viseltetik a mi hires, a szinháztól megválni készülő primadonnának iránt. Ünnepi szint öltött a szinültig megtelt nézőtér es amikor felgördült a függöny a Vig özvegy első felvonására és belépett F. *Károlyi* Leona, hatalmas virágerdő borította a szinpadot és tapsra verődtek a kezek, . . . a müvésznő pedig sirt, a meghatottságtól alig tudott szóhoz jutni. A felvonás végén uj virágerdő, uj szünni nem akaró tapsorkán, több mint tizszer hivták a lámpák elé . . . Gyönyörü, meleg, bensőséges volt az ünnep. Itt igazi őszinte érzések találkoztak. A taps az éljen, a sok-sok szép virág és igen . . . a könnyek, a boldog mosoly és az a szép, müvészi játék mindmind a szív, a lélek őszinte érzéseinek kifejezője volt. F. Károlyi Leona szerette a müvészetet és szerette a közönséget, amely hálás volt, hálás akart lenni azért a sok, szép estéért, melyet F. Károlyi Leonának köszönhetett, megérezte ezt a szeretetet, mely a müvésznő szivében élt és viszonozta azt. Ez a harmonikus szeretet tették igazi nagy, szép ünneppé a tegnapi bucsuestén . . .

Csapó Jenőt, a kolozsvári kiváló vendégmüvészt kellemetlen baleset érte. Berekedt, ugy hogy nem tudta végigjátszani szerepét és a második felvonásban Leövey Leó ugrott

Tisztelettel értesitem Nagyvárad és vidéke nagyérdemü közönségét, hogy ***könyv-, zenemü- és papir-kereskedésemet RÁKÓCZI-UT, Orsolya-zárda épületben*** a volt ***KERN-féle füszerüzlet*** helyén ***megnyitottam*** A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Ungváry Gergely.

be helyette, igy azután az előadás zavartalanul folytatódott tovább.

A többi főbb szerepekben Megyasszay, Zsigmondy Anna, Sik, Kabos nyujtották művészetük legjavát. *(m. l.)*

—

Délutàni előadás. Ma délután Mayó nagysikerü vigjátéka, A gólya először kerül szinre délutáni előadásban. A gólya kacagtató baba-jelenetei nagy derültséget és folytonos kacagást fognak a nézőtéren kelteni. Az előadás kint lesz a nyári szinkörben.

Csóks anatórium. (Bemutató előadás.) Ma este zajlik le Baron és Felner szenzációként emlegetett uj operettjének, a Csókszanatóriumnak premierje a nyári szinkörben. A Csókszanatórium külföldszerte uralja az operett-szinpadok müsorát és egyik jubileumot a másik után éri. Egyszerre népszerüvé és közkedveltté tette végtelenül mulattató, kedves sujetje, amely a legraffináltabb francia bohózatok mellé állitható mesegazdagság és ötletesség szempontjából. Egy hidegvizgyógyintézetben megy végbe a bohókás történet, ahol a csók különös, vidám szerepet játszik. A hősnő Mimi hercegnő. A többi játékalakok egytől-egyig igen elmés, jóizü figurák. Különösen nagy tetszést fog kelteni a tornásznők kara és sok tapsra számithatnak az operett melódikus, slágereknek igérkező kupléi finom zeneszámai.

Szijgyártó és nyerges üzlet
Nagyvárad, Körözs-u. 33.

Budapesten és külföldön 10 éven át szerzett bő tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a mai kor igényeinek megfelelő **uri kocsizó, lovagló** és **igás** lószerszámokat a legtökéletesebb kivitelben készithetek, ugy hogy készitményeim a legkényesebb igényeket is kielégithetik.

Elfogadok továbbá mindennemü javitásokat és átalakitásokat jutányos árak mellett. A n. é. közönség szives pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Vad Gábor,
szijgyártó és nyerges.

IRODALOM.

—

A «Vasàrnapi Ujsàg» julius 14 iki száma rendkivül érdekes fölvételeket közöl a stockholmi olimpiádról eredeti fényképfölvételek után, a genfi Rousseau-ünnepélyről, Egerből és az egri lyceum nevezetességeiről. Közli Réthy László, a jubiláló kiváló tudós arczképét, Pólya Tibor rajzát s fényképeket a felrobbant s tengerbe zuhant amerikai léghajóról. Az olvasnivalók közt ott találjuk *Szende Dárday* Olga «Rozsda» és *Claude* Farrére a «Csata» czimü regényének folytatását. Költeményeket *Adytól, Lampérthtól* és *Zempléni* Arpádtól, novellát *Bán* Ferenctől stb. és a rendes heti rovatok: Irodalom és müvészet, sakkjáték stb — A «*Vasárnapi Ujság*» előfizetési ára negyedévre *öt korona.*

Az Élet képes heti folyóirat IV. évfolyamának 28. száma a következő tartalommal jelenik meg: Juliusi szimfónia. Litván. — Percy B. Shelley hamvasztása. — Az időcsináló Vajda Ernő. — A tüz (Költemény.) Harangi László. — Roppant nagy szerelem (Regény.) Kanizsay Ferenc. — Kép (Költemény.) Turcsányi Elek. — Magyarok a légióban. (P. B.) — Panu (Regény.) Aho-Dr. Kara. — Ugye megbocsájtod? . . . (Költemény.) Gyöngyös Mara. — A Comédie Française és a stilus. Balassa Imre. — Maeterlinck irásaiból. — Rémes alakok. Box. — Irodalom és müvészet. — Mozgó képek. — Szerkesztői üzenetek. Előfizetési ára negyed évenkint 5 korona. Megrendelhető Budapest, VII Damjanich-utca 50.

TÁVIRATOK.

—

Béketàrgyalàs.

Konstantinàpoly, jul. 13.

Magasrangu hivatalnokok megerősitik azt a feltevést, hogy Mahmud Sefket hadügyminiszter távozása komoly béketárgyalások kezdetét jelenti Olaszország és Törökország közt. Az ellenségeskedések beszüntetése, kölcsönösen küszöbön áll. Lehetséges, hogy a béke a nagyhatalmak közvetitése nélkül direkt tárgyalások alapján jön létre.

—

Veszedelembe jutott tenger alatt jàró hajó.

Pola, jul. 13.

(Saját tud.) Ma a 6-os számu tenger alatt járó hajó gyakorlatozás közben beleütközött a Pelikán nevü hadihajóba. A tenger alatti hajó megsérült, de a legénységnek semmi baja sem történt.

—

Fe darabolta a feleségét.

Szabadka, julius 13.

A Zichy-tanyán Sari István ma reggel egy baltával feldarabolta alvó feleségét. Reggel ott találták a gyilkost a felesége hullája mellett. A gyilkost letartóztatták.

—

Mascagni szökése.

Róma, julius 13.

Mascagni dolgában, aki Párisba utazott, hogy Namucia nevü kórista leánynyal találkozzék, azt jelentik, hogy az egész nem egyéb ártatlan szerelmeskedésnél. Mascagnit most a barátai iparkodnak lebeszélni a dologról, azt hiresztelik, hogy Marcagni azért utazott Párisba, hogy D'Annunzióval Parisana nevü uj operáju kon vele együtt dolgozzék.

—

69 asszony tüzhalàla.

Pétervár, julius 13

Morodova állomáson borzalmas szerencsétlenség történt, 100 parasztasszony akart egy szent képhez zarándokolni, az állomáson 2 vasuti kocsiban és egy fapajtában helyezték el őket. A pajta kigyulladt, a waggonok is lángba borultak, 69 asszony elégett.

—

A beteg lovasrendőr.

Budapest, jul. 13.

Galli István 59-es számu rendőrellenőrt a májusi munkászavargások idején megverték és megdobálták. A kórházba került, a honnan öt nappal ezelőtt kibocsátották. Ma szolgálatba lépett, de déltájban a Deák-téren lefordult a lováról és eszméletlenül terült el a földön. Kórházba vitték.

—

Összeesküvés Lengyelországban.

Krakó, julius 13.

Nagy föltünést kelt Vroblevszky Ágoston dr volt egyet. tanár letartóztatása. 2 munkást is letartóztattak, akik vele együtt összeesküvést szőttek előkelő emberek ellen.

—

Pusztitó tüzvész.

Sàtoraljaujhely, julius 13.

A zemplénmegyei Sinna községben tegnap délután nagy tüzvész pusztitott. Tizenhárom ház sok melléképülettel teljesen leégett s ezenkivül több házban tett nagy kárt a tüz. A hajléktalan embereket a csendőrlaktanyában és az iskolában helyezték el. Részletes jelentések még hiányoznak, de annyit tudnak, hogy a kár meghaladja a százezer koronát.

—

Családi dráma.

Makó, junius 13.

Hutján János battonyai gazda és felesége a szántóföldre mentek dolgozni és magukkal vitték gyermekeiket is. A két gyereket a szántóföldön egy kunyhóban helyezték el. Miközben a szülők dolgoztak, a gyerekek felgyujtották a kunyhót. Az apa és anya már későn rohantak a kunyhóba, hogy kimentsék a gyermekeket, már szénné égett. A szülők is sulyos égési sebeket szenvedtek.

—

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Newyork, julius 13.

Portland közelében, Missuri államban, egy expressvonat, mely 95 kilométer sebességgel haladt, kisiklott. Nyolc utas meghalt, igen sokan sulyosan megsebesültek. A részletek még hiányoznak.

—

Vizbefult halász.

Baja, julius 13.

Spitzer-féle téglagyár körül lévő kubikgödrök egyikében egy holttestet találtak. A csendőrség megállapitotta, hogy Czimber Miklós halászmester az illető, aki halászás közben fult a vizbe.

Diósy Soma cimfestő, zománctàbla kèszitő
TELEFON 839.
Kérem csak a telefont használni.

REGÉNYCSARNOK.

GYÖNGYVIRÁG.

IRTA **CSERES ANDOR**. 16

— Nem vagyok az, de nem állitom, hogy azzá nem leszek. Én, mielőtt idejöttem, nem értettem, hogy mi antiszemitának lenni, most már értem. Én azt hittem, hogy minden embernek kötelessége testtel-lélekkel nemzetéhez tartozni. En például testestől-lelkestől francia vagyok, egy strassburgi nő nem is lehet más.

Horvát felemelte a fejét és szótagolva mondta ezt a meghatározást:

— En előbb vagyok zsidó és csak azután — magyar!

— Ert m, nagyságos ur! — azonban azt hiszem, nem célszerü igy hangoztatni ezt meg Magyarországban sem.

— Mit! kiáltott a bankár, — a magyarok müvészei, festészei, szobrászai, zenészei mi vagyunk. Mi vagyunk ennek az elmaradt nemzetnek az elitjei, mi vagyunk kulturájának vezérei, bogyha egykor arra szánnánk magunkat, hogy elhagyjuk ezt az országot, ez a magyar nemzet csufosan maradna, minden kulturája megsemmisülne.

A leány rá meresztette kék szemeit.

— Ezt én nem értem nagyságos ur! — mondá halkan — csak azt az egyet tudom, hogyha Francia országban valaki igy merne nyilatkozni, ha Németországban valaki ezt merné mondani, azt mint felségsértőt . . . igen, nagyságos ur! a népfelség megsértőjét vonnák kérdőre.

— Mi uralkodunk itt, kisasszony! — mi vonjuk kérdőre, aki másképen mer gondolkodni.

A bankár tekintete a névjegyre esett. Ajkai megremegtek, szájszéleibe valami ijedés huzódott meg, tekintete rámeredett a névjegyen levő betükre, azután szemei a leány szemeit keresték, akaratlanul megfogózott az asztal szélébe és gyors lélekzetvétel között kérdezte:

Hogy jön ez a névjegy ide?

A leány közömbösen pillantott a névjegyre:

— Ez, ezt kérem Hidvégi Kelemen ur kezéből kaptam.

— Ismeri őt, kisasszony?

Futó ismeretség. Amikor Strassburgban vonatra ültem, egy koros, szelid tekintetü illedelmes férfi ült velem szembe. Megkérdezte, hogy hova megyek? — én megmondtam, hogy Magyarországba, Budapestre. Jól esett neki, hogy őszinte voltam. Mikor a nagyságod nevét imlitettem elkomorodott.

— Hát ismer engem?

— Igen, meg is mondotta, hogy azelőtt nagyságod neve Horovitz — igen . . . ezt jól megjegyeztem . . . Horovitz volt.

A bankár a leány előtt összezsugorodott.

— Többet nem mondott?

— Nem, nagyságos ur.

— De egy lánynak nem szokás névjegyet adni, csak hogyha nagyon bizalmasak vagyunk.

— Azért adta, hogyha valaha el kell távoznom nagyságodtól, forduljak hozzá, ő nem hagy nyomorogni.

— Ez ravaszság!

— Nem, nagyságos ur! — kijelentette, hogy egy külföldi védtelen nőt, aki az ő hazájába tisztes kenyérkeresetre jön, óvni és védeni kell. Ezt hazafias kötelességnek, magyar becsületnek állitotta.

— És maga most hozzá megyen egyenesen?

— Meglehet, még nem vagyok arra elhatározva, azonban igazán jól esik, hogyha az ember tudja, hogy egy nagy országban nincsen egyedül, hogy van aki bajában támogatja.

A leány olyan őszinte volt, hogy a bankár magában megállapitotta a szinlelést, a ravaszkodást a leány részéről.

Szeliden, lágyan fogta meg a leány kezét, aki azt nem huzta vissza és halkan kérdezte:

— Mikor találkozott vele utoljára?

— Mióta Magyarországban lakom, még nem találkoztam. Pozsonyban váltunk el egymástól.

— Óhajt vele találkozni?

— Oh hogynel — ő olyan jó, kedélyes öreg ur.

— Nézze, Auguszta, én mondok magának valamit. Hallgassa meg. Neken nagy érdekem az, hogy maga Hidvégivel ne találkozzék, legalább addig ne, mig én fel nem szabaditom.

— Edes Istenem! — a sorssal nem lehet vitázni, a véletlent nem lehet kijátszani sem kormányozni.

— Itt mondom magának, hogy nekem nagy érdekem, hogy maga ne találkozzék vele egyideig.

— De ebben a házban már nem maradhatok.

— Legyen nyugodt affelől. En magának lakást és teljes ellátást fogok biztositani, azonfelül költhet szabadon.

A leányban mintha felébredt volna a párisi grisette. Mosolyogva nézett a bankárra:

— Nagyságos ur!

— Nos?

— Gyalog nem járhatok.

A leány mosolyogva és piruló arca észbontó volt.

A bankár legyőzetve érezte magát és megtagadni nem tudott semmit sem. Kezdett gerjedezni, ha előbb az a cél lebegett előtte, hogy a leány Hidvégivel való találkozását meggátolja, most arra gondolt, milyen nagyszerü lenne, hogyha ezt a szép elszászi leányt magáévá tehetné!

A bankár eszében az forgott, hogy ha Gyöngyvirág találkozni fog Hidvégivel, akkor mivel az az ember, aki egyszer a rablóktól megmentette, csakhamar ujjába állhat az ő szentgerendi névre szóló megnemesittetésének. Eddig ügyesen kitudott térni minden kutatás elől, ami a multjára vonatkozott, a szakácsi csárdabeli élete, vargyasi müködése el volt rejtve, azonban könnyen megtörténhetik, hogy azaz ember, ha megtudja Heller Augusta távozásának okát, bosszut áll rajta azzal, hogy ktássa a temetőt és akkor ő megbélyegzett ember fog lenni és oda lesz cime, rangja, amit pénzével elérhetni remélt.

Ezért akarta, hogy az elszászi leány és Hidvégi egymással ne találkozhassanak.

Gyöngyvirág csakugyan eltávozott Horvát Jenő bankár családjától és csakhamar megjelent a Teréz városban egy feltünően szép szőke nő, aki fogatával rendszeresen az Andrássy-uton át a városligetbe hajtatott.

Az aranyifjuság érdemesnek találta, hogy foglalkozzék vele.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:
Dr VUCSKICS GYULA.

KÖZGAZDASÁG.

Szállitás a katonai kórházaknak. Van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a cs. és kir. közös hadsereg 1912. évi kórházi fehérnemü és papucs szükségletének szállitására vonatkozó hirdetmény a Budapesti Közlöny f. évi julius hó 4-iki számában megjelent. — A m. kir. dohányjövedéki központi igazgatóság a m. kir dohánygyáraknál a f. 1912. évi julius hó 1-től az 1913. évi junius hó 30-ig terjedő időben összegyüjtendő különféle selejtek eladására pályázatot hirdet. Pályázati határidő: augusztus hó 13. Pályázatra vonatkozó részletes feltételek a kamarai irodában a hivatalos órák alatt d től e. 8, d. u. 2 óráig megtudhatók. Nagyvárad, 1912. julius hó 12. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara: Dr. Moskovits József elnök. Dr. Sarkadi Lajos titkár.

Gabona üzlet.

Budapesten

A gabonatőzsdén tegnap kisaé élénkebb volt a hangulat. Bácskai rossz hirekre a buza határidő árfolyama 5 fillérrel emelkedett. Kész áru változatlan.

Határidők zárlata:

Áprilisi buza 1913. — — —	11.59
Októberi buza — — — —	11·27
Októberi rozs — — — —	9·33
Októberi zab — — — —	9 24
Aug. tengeri — — — —	8.82
Szept. tengeri — — — —	8·85
Májusi tengeri (1913) — —	7·55

Nagyváradon.

O árukban kevés üzlet fordul elő. A malmok miután nagy liszt készlettel rendelkeznek, nem szivesen vásárolnak. Uj áruban viszont az eladók tartózkodók.

Árak:

Buza — — — —	11.56—11.38
Rozs — — — —	9.48— 9.39
Árpa — — — —	10.— 10 20
Zab — — — —	10.30—10 50
Tengeri — — —	9 70— 9.80

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény — —	844.—
Osztrák hitelrészvény — —	651.50
Jelzálogbank — — — —	464.—
Leszámitoló és pénzváltó —	545.—
Városi vasut — — — —	416·50
Közuti vasut — — — —	764·—
Osztrák államvasut részvény —	754·—
Salgótarjáni kőszén — —	754·—

2—3 középiskolát végzett fiu
nyomdász tanulónak
felvétetik
Szent László-nyomda
R.-T.-nál.

Megjelent Nagyvárad szenzációja!
„Levél Nagyvárad város közönségéhez" Igyekezzen mindenki megszerezni.
Ma kerül kiosztásra. Kiosztják a MESSENGER BOYOK.

Pályázati hirdetés.

Néhai **Vinkler József** v. püspök, nagyváradi kanonoknak egy, az ő rokonságából való róm. kath. vallásu figyermek nevelésére tett és a *Szent József intézethez* csatolt alapitványa az 1912—3 ik iskolai esztendővel megkezdi működését, ha a fölveendő növendék a jövedelem elégtelensége miatt évi 120 (Egyszázhusz) koronával pótolja az ellátási költséget.

Jogosultsággal birnak ez alapitványra az alapitónak rokonságából származó, jó magaviseletü és legalább kielégitően tanuló latin szertartásu róm. kath. vallásu figyermekek, kik a gimnasiumi tanulmányokra vállalkoznak és a Szent József-intézeti szabályoknak és követelményeknek megfelelnek. Ilyenek közt a szegénysorsu és jó tanuló fiuké az elsőség.

Akik ezen intézeti helyet elnyerni óhajtják: folyamodványukat az iskolai év bezárásától számitandó tizenöt napon belül (jelenleg julius 15-ik napjáig) a *nagyváradi latin szert. egyházmegyei hatóságnál* nyujtsák be.

A folyamodványhoz mellékelni kell: 1. a rokoni kötelék hiteles igazolását; 2 a gyermek születési és keresztelési bizonyitványát; 3 utolsó iskolai bizonyitványát; 4. orvosi bizonyitványt a gyermek egészségi állapotáról, melyet az intézet saját orvosa fog felülvizsgálni; 5. ujraoltási igazolványt; 6. A 120 K. pótlás vállalásáról kötelező nyilatkozatot.

A felveendő növendék, ha az intézeti szabályoknak és követelményeknek megfelel: a gimnasiumi tanulmányok befejezéséig élvezheti az alapitványt; ellenben rossz magaviselet, vagy valamely tantárgyból nyert elégtelen tanjegy az alapitványos növendéknek az intézetből való kizárását és az alapitvány elvesztését vonja maga után.

A nagyváradi Szent József-intézet elüljársága.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

		reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad	ind.	7 49	9 50*	2 19	4 39	8 10
V.-Velence	»	7 59	10 00	2 29	4 49	8 20
Rontó	»	8 16	10 16	2 46	5 06	8 44
Püspökfürdő	érk.	8 21	10 21	2 51	5 11	8 49

PÜSPÖKFÜRDO—NAGYVÁRAD.

Püspökfürdő	ind.	8 59	10 59*	3 29	7 11	9 29
Rontó	»	9 04	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velence	»	9 17	11 19	3 47	7 31	9 47
Nagyvárad	érk.	9 27	11 29	3 57	7 41	9 57

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDO.

		d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad	ind.	8 00	10 01*	2 30	4 50	8 31
V.-Velence	»	8 10	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó	»	8 26	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő	érk.	8 33	10 33	3 03	5 23	9 03

FÉLIX-FÜRDO—NAGYVÁRAD.

Félix-fürdő	ind.	8 40	10 39*	3 10	6 50	9 10
Rontó	»	8 47	10 46	3 17	7 08	9 17
V.-Velence	»	9 00	10 59	3 30	7 20	9 30
Nagyvárad	érk.	9 10	11 09	3 40	7 30	9 40

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

Hallatlan olcsó árban szállit!

Nemes Károly

épület- és műbútor-asztalos

N.-Várad, Beöthy Ödön-utca 47.

Ebédlő-, háló-, konyha-, cseléd- és előszoba berendezéseket. Iró-asztalok igen jutányosan kaphatók.

Épület munkákra költségvetés dijtalan.

Levelekre válasz

Autó (automobil) tulajdonosok szives figyelmébe

PNEUMATIK, köpeny és tömlő, vulkanizáló mühely! TRAPP ISTVAN Budapest, VIII. ker. Tisza Kálmán-tér 26.

Postai megbizás naponként azonnal el lesz intézve. Javitások jutányos árban. Használt gumik a legmagasabb árban megvétetnek.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Rimanóczy-u. 10. sz.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készitését és portál munkákat.

Jó és izléses munkáért jótállok.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

192

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Dr. NEY PÁL ügyvédi irodáját (Stern-palota) Rákóczi-ut 10. sz. alatt megnyitotta.

Telefon 235. Telefon 235.

BENCZ GYULA ELITE CUKRÁSZATA KOSSUTH-UTCZA 10. SZ.

Reggeli és uzsonna kávé.

Az uri közönség legkedveltebb szórakozó helye. Parfait Hachee, vagy másféle husos sütemények, torták stb. megrendelésre a legpontosabban elkészittetnek és házhoz szállittatnak.

Telefon 235. Telefon 235.

Halló! Halló!

A nagyérdemü közönség szives figyelmét felhivom, bádogos és vizvezeték szerelő mühelyem megtekintésére. KÖLTSÉGVETÉS DIJTALAN.

Szives pártfogást kér

Kóródy István,

bádogos és vizvezeték szerelő. Kórhaz-u. 3. vagy Páris-u. 30.

Oltott mész

Bükkfa parkett, cementáru, cserép, fedéllemez, gipsz, nád, csatornázás, aszfaltozás stb.

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Reggelizés előtt félpohár Schmidthauer-féle Igmándi keserüviz

Használata valódi áldás gyomorbajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Az elrontott gyomort 2—3 óra alatt teljesen rendbehozza. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill

Kapható Nagyváradon és vidéken minden gyógyszertárban és jobb füszerüzletben.

Gyermekkocsik, kerti butorok, utazó kosarak, bőráruk, női ridikülök, sétabotok és játékáruk, ugyszinte mindennemü bazárcikkek legolcsóbban beszerezhetők:

Kolin Náthán-nál

Rákóci-ut 10. szám.

HRITZ ANTAL

cukrászdája Nagyvárad, Széles-utca

BALOGH-féle házban.

Elfogadok minden alkalomra cukrász sütemények (különlegességek) elkészitését jutányos árban, ugyszintén kapható naponta kitünő minőségü fagylalt és jegeskávé is. Megrendeléseket házhoz szállitok. :-:

TELEFON 12-67.

Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtokvasárlási, eladási és erdő becslési irodája

RÁKÓCZI-UT 10. SZAM.

Helybeli és vidéki telefonszám 725

Kincset ér

a TORDY-féle

Hollandi 3 király tea, mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavitó, gyomortisztitó, emésztést elősegitő, bélmüködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomor bajon is segit. Csomagja (kbl. 10—12-szeri használatra) 30 fillér.

Minden gyógytárban kapható.

Védjegy: „Horgony".

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régjónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvénynél, csúznál és meghüléseknél.**

Figyelmeztetés. Silány hamisitványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony" védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—.80, K 1.40 és K 2.— és ugyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz", Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Permetezés helyett

Porozás!

A szőllő peronospórája ellen kitünő sikerrel lehet védekezni minden permetezés nélkül a br. **FECHTIG-féle**

„PULVAZURÓ"

segélyével. — Az előző évi eredményekről szóló beszámoló füzet minden érdeklődőnek **dijmentesen megküldetik!** — **A „PULVAZURÓ" ára nagyban 60 fill., 50 kg.-on alul 62 fill. kg.-ként.** Egyedüli beszerzési forrás a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete"

BUDAPEST, (V. ALKOTMÁNY-UTCZA 31.)

LENGYEL JÓZSEF

épület- és diszmü-bádogos, vizvezeték-, fürdőszoba- és szagtalan angol klozet berendező

elfogad

házak, tornyok, kastélyok

állandó jókarban tartását

Költségvetéssel ugy helyben, mint vidékre dijtalanul szolgál.

Bádogos és szerelő telep:

Beöthy Ödön-utca 78. sz.

Helyi és vidéki telefon 338 szám.

Szalonna, prima, pörkölt, nehéz áru legjutányosabban kapható. Mindennemü termények vétele és eladása.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részv.-társ. áruosztály.

Teleky-utcza 3-ik szám, Telefon 172.

VAJNOVSZKI FERENC

uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készit uri- és női cipőket mérték szerint. Javitások jutányos árban. Meghivásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

---

8 GRAND PRIX

Kőbányai Polgári Sörfőző R.-T. N.-Váradi és biharmegyei főraktára

KOLLINER D. és FIA

CÉGNÉL PÁVEL-UTCA 26. SZ.

Telefon 75. **Telefon 75.**

Világos **Király** sörünket valamint SZENT ISTVÁN védjegyü

dupplamaláta

sörünket, melyet a leghirnevesebb orvostanárok mint kiváló gyógyitalt ajánlanak.

Alapittatott 1884-ik évben.

Készit és javit

orgonákat, harmóniumot, zongorákat, pianinot és minden e szakmába vágó uj munkát is a legujabb szisztema szerint

Friedl Leopold

orgona-épitész

Nagyvárad, Szent János-utca 6.

A BIHARMEGYEI GAZDÁK ÁRU- ÉS HITELINTÉZETE RÉSZV.-TÁRSASÁG

sertéshizlaldájában

az összes f. évi trágya **eladó.** Értekezhetni a részvénytársaság irodájában **Nagypiac-tér**, Andrényi-ház.

Kovács Zsigmond

műasztalos

géperőre berendezett

ipartelepe

Szacsvay-utca 70. sz.

Telefon 10-87.

FÉLIX-FÜRDŐ

nyári és téli gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hévviz forrása. Vizhőfoka 49° C. 17 millió liter viz mennyiség. Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben **9200** beteg hagyta el gyógyultan, javultan a páratlanul hatásos fürdő gyógyforrásait. **Penzió rendszer október 1-től május hó 1-ig.** Elsőrendü ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fütés, szoba világitás, egyszeri fürdés a Ferencz-fürdőbe pokróczozassal hetenként **56 koronába** kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdőkkel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fütve vannak. Bármilyen időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Posta, távirda, interurbán telefon, állandó gyógyszertár a fürdő telepen. Prospektust küld az igazgatóság.

Több uj félfedeles kocsik jutányosan eladók.

Javitásokat pontosan eszközlök, kivánatra személyesen megjelenek.

Helyi és vidéki telefon 11-37.

Hercegh Lajos

kocsigyártó,

Sztaroveszky-ut 27—39. — Saját ház.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy

Csengeri-utcza 21-ik szám alatt

saját házamban, egy a mai kornak mindenképen megfelelő

= épület és = műbutor asztalos

mühelyt létesitettem. Elfogadok: **előszoba és konyha felszereléseket minden kivitelben,** továbbá **templom, iskola, gyógyszertár** és **kávéház** berendezéseket kellő jártassággal. **Rajzzal és költségvetésekkel ugy helyben, mint vidékre készséggel szolgálok.** — Tömeges rendeléseket kérve vagyok kiváló tisztelettel

Gaál József

mű-asztalos, Nagyvárad.

TELEFON 11-52. TELEFON 11-52.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!

vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztittatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzleti Zöldfa Passage 93.

Mokos Sándor.

VÁLLALATI HIRDETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy 32 évi tapasztalataim és tanulmányaim után a mai kor igényeinek megfelelően

épitkezési irodát nyitottunk.

Elvállaljuk épület épitését, átalakitásokat, csatornázásokat szakszerü kivitelben, szolid árak mellett. Nedves falak a **legujabb találmány** szerint teljesen szárazzá alakitjuk át felelősség mellett.

Szives megbizásokat kérnek tisztelettel

Kiss István és Fia

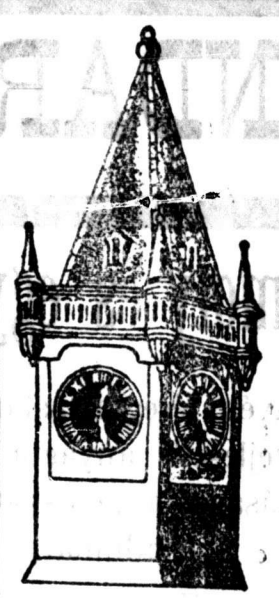
képesitett kőmüvesmester

Nagyvárad, Keskeny-utca 9. sz.

Saját ház. **Telefon 1118.**

Sarkady és Szánthó TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utcza 30.

Ajánlja 1 hétban egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó **toronyóráit** „szegecs“ és „szabadlengésü“ járattal, réz kerekekkel. Olcsó árak.

TÖBB ÉVI JÓTÁLLÁS.

Villanyerő berendezés.

Arjegyzék kivánatra.

Saját ház.

„Varázsfuvola.“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A **„Varázsfuvola“** rendkivül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt **csak 4 korona.**

Csakis **Vágner „Hangszer-Király“** országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, **Budapest, József-körut 15.** — Gyorsjavitó mühely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Lakatos, gépész és kovácsmester urakat értesitem, hogy **nyersolaj- és villanymotorokkal** berendezett

reszelővágó iparteleppemet

— május hó 1-én —

Teleky-utca 45-ik szám alá

áthelyeztem.

További szives támogatást kérve

Hegedüs József

kath. népszövetség tagja

reszelővágó szakiparos.

Tisztelettel értesitem a n. é. vevő közönséget, hogy a

Teszler Simon posztó kereskedőt

kiegyeztettem, a ***csődtömeget átvettem és azt rendkivüli leszállitott árban kiárusitom.*** A csődtömeg a következőket tartalmazza: lüszter-, angol-, scott- és honi divatszöveteket. Fekete- és kék kamgárnokat, női costüm divatkelméket, mellenyeket, schiffonokat, bélésárukat, ***szabókellékeket*** és mindezen árukat

gyári áron alul kiárusitom u. m.:

egy teljes öltönynek való 3 mtr. már		K 02 40
« « « « jobb minős. div.	3 mtr.	K 06 60
« « « finomabb « «	3 «	K 12 —
« « « angol divat	3 «	K 19·—
« « « legfinomabb « . . .	«	K 28·—

a fekete- és kék kamgárnokat ugyan ilyen gyári áron alul ***jóval olcsóbban*** lesznek kiárusitva. Egyben ajánlom a n. é. vevőközönségnek az összes raktáromban levő szövetekhez a hozzávalókat, azaz a szabókellékeket a legfinomabb kivitelben, a legolcsóbb árban, u. m.:

egy már nagyon jó hozzavaló . . .		K 4 50
« finomabb «		K 5 50
« egész finomabb «		K 7·—
fekete szalonhoz legfin. «		K 8·—

Minthogy az üzlethelyiséget november 1-én át kell adnom, tisztelettel kérem a n. é. közönséget mielőbb egy próba bevásárlással megtisztelni. Teljes tisztelettel

Schwarz Kálmán és Teszler Simon

Zöldfa-utca 21. sz.

Nagyvárad város VILLAMOS MÜVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesitjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállitjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgalat.

Elvállaljuk villamos világitási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok.

Izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

¼ lóerőtől minden nagyságban.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514. Főszerelő telefonja 55. sz.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete rt.

Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrényi-ház.

Befizetett alaptőke: 1,000.000 korona

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5%-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

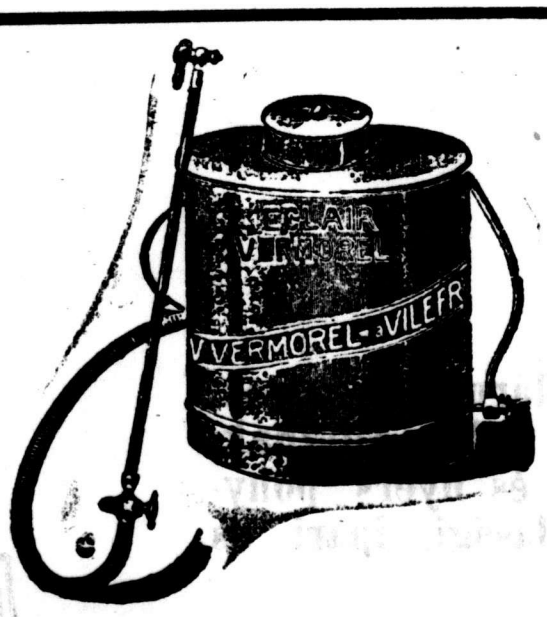
A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyujt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamat mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindennemü bankszerü beszedésekkel (incassó) olcsó dij mellett.

Előleget nyujt értékpapirokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyósit házakra és földbirtokokra.

JÉGSZEKRÉNYEK, FAGYLALT-GÉPEK, PERMETEZÖK

legnagyobb választékban **TARSOLY és RISZTÓ** különlegességek vaskereskedésében

Telefon 390. **Nagyvárad, Rákóczi-ut.** **Telefon 390.**

Értesitès.

Megnyilt a

„Béka“ bolt

Uj rőfös, rövid és női divatáruház Nagyváradon Zöldfa-utca

Tessék ügyelni a kirakat-üvegeinkre festett

„BÉKÁRA“

Árjegyzéki kivonat:

1 vég Rumburger vászon mindenre alkalmas 4.50
1 méter gyapjuszövet bármilyen szinben, 120 széles —.89
1 Himzett elejü nőiing szepességi vászonból 1.65
1 nőiing finom siffonból —.95
1 női hálókabát (korzetta) finom siffonból —.98
1 Nőiing himzéssel és szalaggal dusan diszitve —.98
1 Izléses diszkötény —.55
1 Női reformkötény finom klottból vagy lüszterből 1.65
1 fekete klott alsószoknya —.98
Egy 6 személyes damaszt garnitura 2.75
1 Fekete nap és esőernyő —.98
1 Elegáns fehér puhaelejü férfiing 1.25
1 finom 5 soros gallér minden fazon és szám —.13
1 pár kézelő fehér vagy szines —.21
12 darab valódi rumburgi vászon zsebkendő 1.50
1 méter kozmanózi karton bármilyen szinben, jó mosó —.22
1 méter legfinomabb gyapjudelin legujabb divatuak —.59
1 kétszemélyes klott paplan jó vattával töltve, bármilyen szin 3.25
1 Ablakra való szövetfüggöny 1.39
1 Magános ágyteritő —.89
1 garnitura 2 ágy és egy asztalteritő 4.50
1 Vég valódi rumburgi kanavász, bármilyen szinben 4.75
1 fehér siffon alsószoknya —.98
1 méter ruhavászon minden szinben —.29
1 méter csipkefüggöny —.26
1 fejre való selyemsál 1.25
1 m. 120 széles gyapju pepita szövet —.45
1 méter mosó delin legujabb minták —.24
1 himzett elejü bluz —.98
1 szines napernyő gyönyörü szép 1.52
1 Reformkötő, jó mosókarton —.69
1 nyári flanell takaró —.95
1 fejre való pepita selyem kendő —.98
1 finom damaszt abrosz —.98
1 kávés abrosz —.79
1 kávés szalvéta —.06
1 fekete klott alsószoknya —.98
1 Szmirna ágyhathoz való szőnyeg 1.65
1 méter bőrerős spárga szőnyeg —.39
1 nagy szoba szőnyeg —1.69
1 méter dupla széles cérna csipke függöny aplikált mintákkal —.58

Vidéki megrendelések utánvétel mellett a legpontosabban lesznek elintézve.

Postai szétküldések minden nap. Tessék a kirakat üvegeinkre festett „BÉKÁT“ keresni.

„NIGRIN“

a legjobb cipőkrém az egész világon

Az eddigi világhirü wiksnek vitriol nélküli gyártása is.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító.

80 éves gyári fennállás.

Csúzi Ferencz

fehérnemü és ruhatisztitó intézete

N.-Várad Szaniszló-u. 32.

Elvállal fehérnemüés minden más ruha tisztitást jutányos árban. Meghivásra a ruhákért érte is küldök. Levelekre válaszolok.

Fey Rezső

mü-bádogos, vizvezeték- és csatornázási vállalat

Szent János-utca 22. szám.

TELEFON 532. TELEFON 532.

Készit udvari tagymentes closetteket vizöblitéssel. Angol-closett berendezést, viztartány vagy önzáró closett csapokkal való öblitéssel. Mindennemü épület- és diszbádogos munkát. Villanyerő gépekkel berendezve.

Legolcsóbb bevásárlási forràsok:

Ha Ön

óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el **FEUN KÁLMÁN** óráshoz, Teleki-u. 9. Dr Nemes ház. Villanyos megállóhely. —

Órákban állandó nagy raktár.

Alapittatott 1895-ben.

Deo Adiuvante!

Imrek Kàroly

épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 2. szám.

Alapittatott 1895-ben.

HA A KOSSUTH-

utczába vezeti utja, keresse fel a legjobb hirnévnek örvendő

KEPES ETEL

varró- és himző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.

Izsák Lidia

mellfüzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országszerte nagy népszerüségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint,

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Füző-üzlet: TELEFON 11—53. szám.

Mezey János és Tsa.

füszer, csemege kereskedése Nagyváradon, szt. László-tér és Teleki-utca sarok.

Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.

Hallatlan

olcsó árban készit **Piski Ferenc** cipész úri és női cipőket csak egy próba és ön meg fog győződni

Szent János-utcza

sarok, Schvarc Farkas-féle házban.

Fő a kézi mosás!

A ki erre reflektál, hivja meg **MÉSZÁROS MÁRIA** gőzmosó és vegytisztitó intézetét, házhoz elküld és haza is szállit. **Szarvas-tér és Liget-utcza** sarkán. Levelekre azonnal válasz.

Telefon 67.

Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók

Szilágyi Géza és Ts-nál

Rákóci-ut

Telefon. 630.

Tátray Sándor

Saját műlakatos műhelye, vizvezeték szerelédje

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.

NE ADJUK

pénzünket idegen cégnek, vegyünk

lánckútat

MÁRKUIZ JÓZSEFNÉL

Akadémia-u. 1 sz.

Czukrász

sütemények minden alkalomra házhoz szállitással jutányos árban eszközöltetnek. Meghivásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expediálás.

Molnár János cukrász

Kolozsvári-u. 50.

Keresse föl Haás Simon rövidáru férfi- és női divat-üzletét

Szent János-utcza 46. gyógyszertár mellett,

hol hallatlan olcsó

árban lehet vásárolni.

A „Nagyváradi Torna Club“

Clubhelyisége

Kolozsvári-utcza 50. szám alatt

a «Varga féle» Magyar Kiraly kávéházban.

Udvari kàvèház

családok kellemes szórakozó helye. Esténkint **Bebe Kálmán** teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat

Szt. László-tér és Zöldfa-utcza.

FELDSTRICK KÁLMÁN

könyvkötészete és dobozgyártása

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut Moskovits-palota

Biharmegye és N.-Várad város kir. itélőtábla és a megyei főszolgabiróságok és körjegyzőségek szerződéses szállitója.

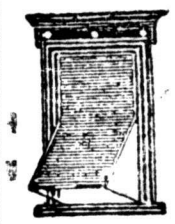
ROZSNYAY JÓZSEF

nő-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77.

Helyi és vidéki telefon-szám: 1076.

Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelü különlegességi munkákat is kellő szaktudással a leppontosabban elvégezhetem. Készitek továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden still és kivitelben a legszolidabb árak mellett. Egy kisérlet elengendő, hogy a t. uri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem.

Tisztelettel **ROZSNYAY JÓZSEF**, müasztalos.

Szántó Dezső

első

nagyváradi REDŐNY-GYÁRA Rulikovszky-ut

TELEFON 491.

Csoda elárusitás ! ! ! !

Partiba vettem, szőnyeg, ágy és asztal garnitur, rumburger vászon, selyem és csipke dolgokat.

Félárba árusitom.

Lőwinger Márton

versenyáruháza **Kert-u. 1. sz.**

Kerékpár varrógép s gramophon javitásokat készittetni legelőnyösebb

Horvát Béni

mechanikusnál,

Kossuth Lajos-utca 18.

Az összes alkatrészek állandóan raktáron.

TELEFON 1038. szám.

Haas Lajos

Gáz és villanyberendezési vállalat.

Elvál mindennemü gáz és villanyszereléseket és jókarbantartását.

TELEFON 1038. sz.

PENCZ JÁNOS

(cipész, szakiparos.)

NAGYVÁRAD,

Szt. János-u. 34.

Készit mérték szerint uri és női (Orthoepéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghivásra házhoz jövök.

Elvállalnak minden e szakmába vágó munkákat, u. m.:

szobafestés és tapétázás,

WEINSTOCK Testvérek

szobafestők és tapétázók

NAGYVÁRAD, Gilányi-u. 21.

Legtisztább kivitel

jutányos árak mellett.

Költségvetés dijtalan.

Meghivásra házhoz jövünk.

Alapittatott 1880-ban

Schopper György

utóda veje

Rohoska Pál

Villanyerőre berendezett gépjavito, vas és rézöntöde

NAGYVÁRAD, Sánc-utca 22. sz.

Mayer Lajos

kárpitos és diszitő

GYÁR-U 1 SZÁM.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát jutányos árban. Levelezőlap meghivásra azonnal jövök. Állandóan készmunka kapható.

TELEFON **TELEFON**

Villamos berendezéseket és csillárokat a legolcsóbban szerezhet be

HIRN M. és FIA

elektromérnöki iroda és villamossági vállalatánál

Kossuth Lajos-u. 16. sz.

(A Moskovits cipőgyárral szemben.)

Győry Sándor

villanyerőre berendezett késes és köszörüldéje

Kert-utcza, 4. szám.

Elvállal mindenféle speciál köszörüléseket és javitásokat, haj- és szakál vágó és lónyiró gépet, zsilette és mindenféle más borotvák köszörülését pontosan eszközli.

Moly irtó szerek

rovarpor, poloska tinktura, s többféle háztartási czikkek parket beeresztő viaszok kaphatók

VADÁSZ ALBERT

„Angyal“ drogueriában

BÉMER-TÉR.

Fotbal cipők, gumi térdvédők, dresszek a legolcsóbban kaphatók

Lefkovits és Kácser

Zöldfa-u., cipő, kalap és uridivat áruházában.

Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világitási felszereléseit, csengő házi telephon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világitási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készit

SZENES SÁNDOR

villamos berendezési vállalata **Szalárdi-u. 9.** Költségvetéssel dijtalanul szolgálok, meghivásra azonnal jövök.

Reisinger József

mechanikai gép és fegyverjavitó mühelye

Sas palota zöldfa passzás,

a hol a legprecizebb eszterga és gépmunkák készülnek.

Szent László-nyomda részvénytársaság, Nagyvárad.